



Tað gerst enn torfðari at livbjarga sær í Sýria í 2016

Greinarar vísa á, at fólkíð í økjum undir uppreiðarbólum nú verða í nógv størri mun bundin at matvøruveitingum frá hjálparfelagsskapum og útlendskari figging til neyðsynjarvørur, m.a. frá Katar, USA og Saudiarabia. Sýriski staturin arbeidir samstundis í sínum økjum hart við at hava tamarhald á prísinum á breyði, ið er hækkaður triggjar ferðir í mun til stóðid frammanundan kríggið.

Men grundin til, at hóast alt, meiri vanlig livikor hava verið í økjum undir sýriska forsetanum, er figgjarsuðul frá góðum vinum hjá stýrinum í Damaskus, serliga Iran.

Iran ger íløgur og veitir lán

Tað er í stóran mun hin vápnaði, shiamuslimski felagskapurin Hizballah, sum eisini er politiskur flokkur (alt um somu stund) í Libanon, sum hevur ført londini so tætt at hvør øðrum. Hizballah og stýrið í Damaskus hava í árávis havt eitt tætt samstarv í Libanon og í oðrum hava so Iran og Sýria inngingið í størri samstarv við felags áhugamálum sum grundarlagi.

Síðan ófriðin í marts 2011 í Sýria hevur Iran, sum hitt einasta grannalandið, veitt sperða statinum størri lán, í minst trimum umfórnum (seinast í 2015). Herumframt vórðu ein røð av handils- og íløguaftalum undirskrivaðar í 2013 millum bæði londini. Stuðulin úr Iran er við tíðini styrktur munandi, og fevna handilsavtalurnar um bygging av vegakervi, matvøruframleiðslu og heilsutænastur. Sýriska stjórnin brúkar herumframt partar av iransku lánveitingini til at gjalda fyri innfluttar vørur úr Iran.

Iran hevur sjálvt eitt rættiliga

fjølbreitt vinnulív. Og umframt at vera ein av fáu framleiðarunum av fiskafóðri til alivinnuna í økinum, so er Iran størsti framleiðarin av sementi og jarni í Miðeystri. Tí er tað eyðsæð, at landið eisini sær fyrimunir í at hava góð viðurskipti við, í hvussu so er, ein sterkan part í stríðnum, um nú friður kom í lag. Og viðvíkjandi framtíðini peika eygleiðarar á iransku áhugamálini innan altjóða gassmarknaðin og á avtaluna við sýrisku stjórnina frá 2011 um eina rørlæðing til iranskt gass. Rørlæðingin skal ganga úr Iran, inn í Irak, og víðari til Sýria og ávegis til Evropa.

Av hesum viðurskiptum kann ein taka samanum og staðfesta, at iransk áhugamál í landinum eru ítøkilig og Sýria hevur í Iran ein trúgvastuðul, sum leggur nógv í at varðveita forsetasessin hjá Bashar Al-Assad í Damaskus. Og soleiðis hevur Iran staðið beint ímóti í friðartingum, sum krevja forsetaskiftið beinanvegin.

Eins og í Libanon, Irak, og nú seinastu árin í bæði Sýria og í Yemen, hevur Iran stuðlað við at vápna ymisku partarnar. Í nøkrum av arabisku londunum við Persiska Flógvan, serliga Bahrein hevur Iran lagt seg ímillum og roynt at gjørt sína ávirkan galdandi við at stuðla shiamuslimskum fylkingum, ið arbeiða fyri fleiri rættindum og ímóti sitandi emirinum og hansara stjórn. Í Bahrein er ein stórir shiamuslimskur minniluti, ið ynskir fleiri rættindi og størri ávirkan á stjórnina í landinum, 75% av borgarunum har eru shiamuslimar.

Ivasama figgjarsuðan í Saudiarabia

Samanfallið millum ein sera

lágan oljuprís, ófriðin í Miðeystri og ein ivasaman saudiskan landskassa leggur eitt trýst á nýggja saudiska kongin, hin 80-ára gamli Salman, og hansara nærmastu. Saudiski uttanríkispolitikkurin í tíðini eftir amerikanska forsetaskiftið, og serliga eftir arabiska várið í 2011, hevur verið meiri ágangandi við hernaðarlígari uppíleggingum, serliga í grannalandinum Yemen, har Iran stuðlar mótpartinum.

Við krígnum í Yemen førir Saudiarabia eina kostnaðarmikla herferð, mest úr luftini. Og hetta stríðið sigst halda á fram nakað afturat. Ein hernaðarsamgonga við Saudiarabia á odda er skipa, men sum nú er, sær tað út til, at Saudiarabia ikki fær sloppið sær úr hesum stríði uttan

at hava brent sær fingrarnar. Líkt er til at hetta stríðið eisini heldur á fram. Eygleiðarar vilja vera við at figgjartilgar nýskipanir koma at raka vanligu saudiska borgaran á pengapungin, og møguliga verða hesir saudiskir borgarar eisini álagdir at gjalda skatta - eitt mest sum ókent fyrbrigdi í landinum.

Í stríðnum í Sýria kann ein gita sær at ivasama figgjarsuðan hjá Saudiarabia fer at siggjast aftur í minni stuðuli til stríðandi uppreiðarbólkarnar har. Saudiarabia hevur saman við Turkaland veitt stuðul til framstandandi sunnimuslimskar stríðsbólkar. Hesir eru fyri tíðina úti fyri harðari trýsti frá russiskum bumbuálopum og iranskum herdeildum, sum ikki bara

stuðla sýriska herinum, men eisini, á einstøkum hermótum, ganga á odda. Seinastu tíðina hava fleiri oddamenn í uppreiðarbólum latið lív.

Við íkomnu kreppuni millum Iran – sum fyrireikar seg til at koma aftur á altjóða oljumarknaðin – og Saudiarabia – sum øtast iransku ávirkanini í økinum – er tað enn meiri týðuligt at samráðingarmenn hjá ST, USA og øðrum, sum fyrireika komandi friðartingingar millum partarnar í sýriska borgarakrígnum, hava eina sera, sera torføra uppgávu. Fyri fólkíð í landinum kann ein bara vóna, at krígs-møðin av álvara ger um seg í 2016 og partarnir í størri mun søkja semjur.



Saudiarabia øtast iransku ávirkanina í Miðeystri. Iran kemur í næstum av álvara aftur á altjóða oljumarknaðin, nú handilsforðingarnar ímóti Iran verða tiknar av vegnum. Sýria er ein av fleiri vígvøllum har hesir báðir aktørarnir stríðast